

Laidiens: 17.06.2016., Nr. 117

Oficiālās publikācijas Nr.: 2016/117.19

Ministru kabineta noteikumi Nr. 361

Rīgā 2016. gada 14. jūnijā (prot. Nr. 29 36. §)

Noteikumi par augļu un dārzeņu ražotāju organizācijām

*Izdoti saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma
5. panta ceturto un septīto daļu un 9. panta trešo daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. augļu un dārzeņu ražotāju organizāciju atzišanas kritērijus, atzišanas kārtību, kā arī darbības nosacījumus un kontroli;

1.2. kārtību, kādā piešķir, administrē un uzrauga Eiropas Savienības atbalstu augļu un dārzeņu ražotāju organizācijām.

2. Augļu un dārzeņu ražotāju organizācija ir kooperatīvā sabiedrība, kura atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulas (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (turpmāk – regula Nr. 1308/2013), 152. panta 1. punktā minētajām prasībām un kuru dibina augļu un dārzeņu ražotāji (turpmāk – ražotāju organizācija).

3. Ražotāju organizācijas atzīst, Eiropas Savienības atbalstu piešķir, administrē un uzrauga, kā arī darbības fondu un darbības programmas apstiprina Lauku atbalsta dienests (turpmāk – dienests).

II. Ražotāju organizācijas atzišanas kārtība un kontrole

4. Kooperatīvā sabiedrība, kas pretendē uz ražotāju organizācijas atzišanu (turpmāk – pretendents), atbilst šādiem kritērijiem:

4.1. tā pamatdarbība atbilst Komisijas 2011. gada 7. jūnija Īstenošanas Regulas (ES) Nr. 543/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 piemērošanai attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari (turpmāk – regula Nr. 543/2011), 26. panta 1. punktā minētajām prasībām;

4.2. tas atbilst regulas Nr. 1308/2013 154. panta 1. punkta "a", "b", "c" un "d" apakšpunktā minētajām prasībām;

4.3. tajā ir apvienojušies vismaz pieci regulas Nr. 1308/2013 1. pielikuma IX daļā minēto produktu ražotāji (turpmāk – biedri);

4.4. pretendenta ieņēmumi par to produktu (bez pievienotās vērtības nodokļa) (turpmāk – produktu vērtība) realizāciju, kuri minēti regulas Nr. 1308/2013 1. pielikuma IX daļā un kurus saražojis pretendents vai tā biedri (turpmāk – atzītie produkti), pēdējo 12 mēnešu laikā pirms atzišanas iesnieguma iesniegšanas (pēc stāvokļa iepriekšējā mēneša pirmajā datumā) ir vismaz:

4.4.1. 142 280 euro – pretendētājam, kas nodarbojas tikai ar augļu un ogu ražošanu;

- 4.4.2. 284 570 *euro* – pretendētām, kas nodarbojas gan ar augļu un ogu, gan dārzeņu ražošanu;
- 4.4.3. 996 010 *euro* – pretendētām, kas nodarbojas ar dārzeņu ražošanu;
- 4.5. šo noteikumu 4.4. apakšpunktā minēto atzīto produktu vērtība ir lielāka par pretendenta citu realizēto lauksaimniecības (augkopības) produktu kopējo vērtību;
- 4.6. tā nodokļu parāda kopsumma nepārsniedz 150 *euro* vai arī ir iesniegts Valsts ieņēmumu dienesta lēmums par nodokļu maksājumu termiņa pagarinājumu vai atlikšanu uz laiku līdz vienam gadam.
5. Ja pretendents ir nodibināts mazāk nekā gadu pirms atzīšanas iesnieguma iesniegšanas, dienests realizēto atzīto produktu vērtību aprēķina, ņemot vērā pretendenta biedru realizēto atzīto produktu vērtību.
6. Regulas Nr. 543/2011 50. panta 7. punkta "b" apakšpunktā minētais attālums ir uzskatāms par lielu, ja tas pārsniedz 300 kilometru.
7. Lai pretendētu uz ražotāju organizācijas atzīšanu, pretendents iesniedz dienestā atzīšanas iesniegumu (1. pielikums) un tā biedru vienošanās protokola kopiju par dalību ražotāju organizācijā.
8. Dienests saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā iestādes sadarbojas un sniedz informāciju elektroniskā veidā, kā arī nodrošina un apliecina šādas informācijas patiesumu, no attiecīgajām iestādēm iegūst:
- 8.1. pretendenta statūtu kopiju;
- 8.2. informāciju par pretendenta reģistrāciju Uzņēmumu reģistrā;
- 8.3. informāciju par gada pārskatu (par pēdējo noslēgto gadu pirms atzīšanas iesnieguma iesniegšanas). Ja pretendents ir nodibināts mazāk nekā gadu pirms atzīšanas iesnieguma iesniegšanas, dienests iegūst informāciju par pretendenta biedru gada pārskatu vai informāciju par biedru gada ienākumu deklarāciju.
9. Dienests izvērtē šo noteikumu 7. un 8. punktā minētos dokumentus un regulas Nr. 1308/2013 154. panta 4. punkta "a" apakšpunktā noteiktajā termiņā pēc regulas Nr. 543/2011 104. panta 1. punktā minēto pārbaužu veikšanas pieņem vienu no šādiem lēmumiem:
- 9.1. par pretendenta atzīšanas iesnieguma apstiprināšanu un atzītas ražotāju organizācijas statusa piešķiršanu;
- 9.2. par atzīšanas iesnieguma noraidīšanu, ja:
- 9.2.1. pretendents neatbilst šo noteikumu 4. punktā minētajām prasībām;
- 9.2.2. veicot pretendenta pārbaudi vai pārbaudes tā biedru saimniecībās, konstatēts, ka atzīšanas iesniegumā norādītā informācija nav patiesa.
10. Ja saskaņā ar regulas Nr. 543/2011 63. panta 2. punktu pretendents šo noteikumu 7. punktā minēto iesniegumu iesniedz reizē ar darbības programmu, tad dokumentu iesniegšanas termiņš ir kārtējā gada 20. oktobris. Dienests šo noteikumu 9. un 29. punktā minēto lēmumu pretendētām paziņo līdz nākamā gada 20. janvārim.
11. Pretendenta atbilstību šo noteikumu 4. punktā minētajiem kritērijiem dienests izvērtē regulas Nr. 543/2011 104. panta 1. punktā noteiktajās pārbaudēs.
12. Pēc dienesta pieprasījuma Pārtikas un veterinārais dienests reizi gadā (audzēšanas sezonā) veic ražotāju organizācijas produktu kvalitātes pārbaudi un 10 darbdienu laikā informē dienestu par pārbaudes rezultātiem.
13. Regulas Nr. 543/2011 28. panta 2. punktā minētās funkcijas pilda dienests.

III. Ražotāju organizācijas darbības nosacījumi

14. Vienam ražotāju organizācijas biedram kopā ar tā saistītajām personām nav vairāk par 50 procentu balsstiesību. Šo noteikumu izpratnē par saistītām personām tiek uzskatītas personas atbilstoši likumam "Par nodokļiem un nodevām".
15. Ražotāju organizācijas biedri pašu saražotos atzītos produktus realizē ar ražotāju organizācijas starpniecību saskaņā ar regulas Nr. 543/2011 26. pantā minētajām prasībām. Regulas Nr. 543/2011 26.a panta 1. punktā minētais maksimālais atzīto produktu apjoms, ko ražotāju organizācijas biedrs ar ražotāju organizācijas atļauju var pārdot tieši saimniecībā vai ārpus tās gala patērētājiem personīgām vajadzībām, nepārsniedz 25 procentus no biedra saražoto un realizēto atzīto produktu kopējā apjoma.
16. Regulas Nr. 543/2011 26. panta 1. punkta trešajā daļā noteiktajā termiņā ražotāju organizācijas biedri glabā dokumentāciju, kas apliecina ražotāju organizācijas biedru apkopoto piedāvājumu un produktu laišanu tirgū (grāmatvedības un darījumu apliecinājumus vai to atvasinājumus, piegādes līgumus, saraksti par realizējamiem produktiem, to daudzumu, cenu un citiem piegādes nosacījumiem).
17. Ražotāju organizācija saskaņā ar regulas Nr. 1308/2013 155. pantu un regulas Nr. 543/2011 27. pantu ir tiesīga izmantot ārpakalpojumu.
18. Par izstāšanos no ražotāju organizācijas biedrs rakstiski informē vismaz sešus mēnešus iepriekš. Lēmums par izstāšanos stājas spēkā ražotāju organizācijas statūtos noteiktajā kārtībā.
19. Ražotāju organizācijas biedram pēc izstāšanās no ražotāju organizācijas 12 mēnešus ir aizliegts iestāties ražotāju grupā, kas ir atzīta saskaņā ar normatīvajiem aktiem par augļu un dārzeņu ražotāju grupu atzīšanu, to darbības nosacījumiem un kontroli, kā arī kārtību, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un Eiropas Savienības atbalstu augļu un dārzeņu ražotāju grupām.
20. Ja nav ievēroti atzīšanas kritēriji, ražotāju organizācijai piemēro regulas Nr. 543/2011 114. pantā noteiktās sankcijas.

IV. Atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība

21. Ražotāju organizācija atbilstoši regulas Nr. 543/2011 58. panta 3. punktam un 59. pantam, kā arī regulas Nr. 1308/2013 33. pantam izstrādā darbības programmu (2. pielikums), nosaka darbības programmas mērķus un nodrošina, ka:
- 21.1. darbības programmā iekļautās attiecināmās izmaksas tiek noteiktas atbilstoši konkrētam pasākumam un tā tirgus cenai;
- 21.2. darbības programma atbilst šādiem pareizas finanšu vadības principiem:
- 21.2.1. saimnieciskuma principam, kas nosaka, ka attiecīgajā laikposmā resursi, ko ražotāju organizācija lieto savas darbības nodrošināšanai, ir pieejami atbilstošā apmērā un par labāko cenu;
- 21.2.2. lietderības principam, kas nodrošina labākās attiecības starp izmantotajiem resursiem un gūto rezultātu;
- 21.2.3. efektivitātes principam, kas nodrošina konkrētu izvirzīto mērķu un paredzēto rezultātu sasniegšanu.
22. Ja vismaz 80 procentu ražotāju organizācijas biedru attiecībā uz atzītajiem produktiem ir uzņēmušies normatīvajos aktos par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai 2014.–2020. gada plānošanas periodā noteiktās saistības pasākuma "Bioloģiskā lauksaimniecība" un "Agrovīde un klimats" aktivitātē "Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā" un ražotāju organizācija to ir norādījusi darbības programmā, ražotāju organizācija ir izpildījusi regulas Nr. 1308/2013 33. panta 5. punktā minēto prasību.
23. Ražotāju organizācija darbības programmā neiekļauj regulas Nr. 543/2011 58. panta 2. punktā minētās darbības un par tām nesaņem atbalstu.
24. Darbības programmā iekļautos pasākumus finansē tikai no fonda, kas saskaņā ar regulas Nr. 1308/2013 32. pantu ir piesaistīts atsevišķam ražotāju organizācijas bankas kontam vai kontiem (turpmāk – darbības fonds). Regulas Nr. 543/2011

28. pantā minētā ražotāju organizācija bankas kontu atver tajā Eiropas Savienības dalībvalstī, kurā tā ir reģistrēta un atzīta.
25. Ražotāju organizācija savā grāmatvedības uzskaites sistēmā darbības fonda ieņēmumus un izdevumus uzskaita atsevišķi.
26. Personāla un konsultantu izmaksas, kas tiek segtas saskaņā ar regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 2. punkta "b" apakšpunktu, nepārsniedz 20 procentu no attiecīgajam gadam apstiprinātā darbības fonda apmēra. Tādās ārkārtas apstākļu situācijās kā dabas katastrofa, kas būtiski ietekmē ražotāju organizācijas produktu ražošanu, vai augu saslimšana, kas skārusi vismaz 50 procentu no ražotāju organizācijas atzītos produktus ražojošajām platībām, personāla un konsultantu izmaksas attiecīgajā gadā nepārsniedz 35 procentus no konkrētajam gadam apstiprinātā darbības fonda apmēra, ja attiecīgo pakalpojumu iepērk kā ārpakalpojumu.
27. Darbības programmas mērķu sasniegšanai ražotāju organizācija paredz šādu ikgadējā darbības fonda maksimālo attiecināmo izmaksu apmēru regulas Nr. 1308/2013 33. panta 1. punktā minēto mērķu sasniegšanai:
- 27.1. līdz 70 procentiem – ražošanas plānošanai;
- 27.2. līdz 70 procentiem – atzīto produktu kvalitātes uzlabošanai;
- 27.3. līdz 50 procentiem – tirdzniecības uzlabošanai un atzīto produktu komercvērtības paaugstināšanai;
- 27.4. līdz 30 procentiem – pētniecībai un eksperimentālai ražošanai;
- 27.5. līdz 30 procentiem – apmācībai;
- 27.6. līdz 30 procentiem – krīžu novēršanai un pārvarēšanai;
- 27.7. līdz 30 procentiem – darbībām vides jomā, ievērojot regulas Nr. 1308/2013 33. panta 5. punktā minētās prasības;
- 27.8. līdz diviem procentiem – regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 2. punkta "a" apakšpunktā minētajām izmaksām.
28. Ražotāju organizācija līdz kārtējā gada 15. septembrim iesniedz dienestā darbības programmu, ko plāno īstenot no nākamā gada 1. janvāra. Darbības programmai pievieno:
- 28.1. ražotāju organizācijas biedru kopsapulces lēmumu par darbības fonda izveidošanu, norādot attiecīgo bankas kontu numurus;
- 28.2. informāciju par darbības fondu (3. pielikums) un aprēķināto iemaksu apmēru fondā pirmajā programmas īstenošanas gadā saskaņā ar regulas Nr. 543/2011 54. pantu.
29. Dienests izvērtē ražotāju organizācijas darbības programmu un tai pievienotos dokumentus, veic regulas Nr. 543/2011 104. pantā noteiktās pārbaudes un līdz minētās regulas 64. panta 2. punktā norādītajam termiņam pieņem vienu no šādiem lēmumiem:
- 29.1. par darbības programmas un nākamā gada darbības fonda apmēra apstiprināšanu;
- 29.2. par darbības programmas noraidīšanu, ja:
- 29.2.1. darbības programma neatbilst šo noteikumu 21., 23., 24., 26. un 27. punktā minētajiem nosacījumiem;
- 29.2.2. darbības fonds netiek pārvaldīts saskaņā ar regulas Nr. 543/2011 53. pantā noteiktajām prasībām;
- 29.2.3. veicot pārbaudes ražotāju organizācijā vai organizācijas biedru saimniecībā, konstatēts, ka darbības programmā norādītā informācija nav patiesa.
30. Ražotāju organizācija katru gadu līdz 15. septembrim iesniedz dienestā informāciju par plānoto darbības fonda apmēru nākamajam darbības programmas gadam, lai noteiktu maksimālo atbalsta apmēru saskaņā ar regulas Nr. 1308/2013 34. panta 2. punktu.
31. Lai apstiprinātu grozījumus darbības programmā, ražotāju organizācija iesniedz dienestā iesniegumu (4. pielikums):
- 31.1. līdz 15. septembrim, ja grozījumus paredzēts piemērot no nākamā gada 1. janvāra;

31.2. darbības programmas īstenošanas laikā saskaņā ar regulas Nr. 543/2011 66. panta 3. punkta "b" un "c" punktu, bet ne vēlāk kā līdz 1. decembrim.

32. Dienests izskata šo noteikumu 31. punktā minēto iesniegumu un pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

32.1. par darbības programmas grozījumu apstiprināšanu;

32.2. par darbības programmas grozījumu noraidīšanu, ja tie neatbilst sākotnēji apstiprinātās programmas mērķiem un šo noteikumu 21., 23., 24., 26. un 27. punktā minētajām prasībām.

33. Saskaņā ar regulas Nr. 543/2011 66. panta 3. punkta "c" apakšpunktu ražotāju organizācija, iesniedzot iesniegumu šo noteikumu 31.2. apakšpunktā minētajā gadījumā, ir tiesīga samazināt darbības fonda summu attiecīgajā gadā par 30 procentiem no sākotnēji apstiprinātās summas.

34. Par darbības programmas grozījumiem neuzskata plānotās pasākuma izmaksu summas samazinājumu, kas radies iepirkuma procedūras piemērošanas dēļ.

35. Dienests lēmumu par šo noteikumu:

35.1. 31.1. apakšpunktā minēto iesniegumu pieņem regulas Nr. 543/2011 65. panta 3. punktā noteiktajā termiņā;

35.2. 31.2. apakšpunktā minēto iesniegumu pieņem triju mēnešu laikā, nepārsniedzot regulas Nr. 543/2011 66. panta 2. punktā noteikto termiņu.

36. Ikgadējo maksimālo atbalsta apmēru un regulas Nr. 1308/2013 34. panta 1. un 2. punktā noteikto maksimālo atbalsta apmēru darbības programmas īstenošanas gadam nosaka atbilstoši regulas Nr. 543/2011 51. panta 2. punkta "a" apakšpunktā minētajam atsaucies periodam.

37. Atbalstu apstiprināto darbības programmu īstenošanai un tajās noteikto mērķu sasniegšanai piešķir šādiem pasākumiem:

37.1. ražošanas plānošanai:

37.1.1. ilggadīgo augļkopības kultūru (izņemot zemenes) stādu iegādei, stādījumu balstu sistēmu un stādījumu ierīkošanai, lai paplašinātu jau esošo audzējamo ilggadīgo augļkopības kultūru šķirņu platību;

37.1.2. specializēto sēšanas, stādīšanas, kopšanas, laistīšanas, ražas novākšanas iekārtu un tehnikas iegādei, kā arī ieguldījumiem ražotāju organizācijas iekšējās pārvaldāšanas autotransporta līdzekļos. Iekšējā pārvaldāšana šo noteikumu izpratnē ir produkcijas transportēšana no ražotāju organizācijas biedra saimniecības uz ražotāju organizāciju. Par autotransporta līdzekļiem šajos noteikumos tiek uzskatīti autotransporta līdzekļi saskaņā ar Autopārvaldājumu likuma 1. panta 6. punktu;

37.1.3. zemo un augsto plēves tuneļu un siltumnīcu būvniecībai vai pārbūvei;

37.1.4. segto platību audzēšanas iekārtu un tām paredzētā papildaprīkojuma iegādei;

37.1.5. kultūraugu pārklāju un tiem paredzētā uzklāšanas un novākšanas aprīkojuma iegādei;

37.1.6. datortehnikas, datu nesēju un ražošanas kontroles specifisko programmatūru iegādei ražošanas rādītāju reģistrēšanai, kā arī izdevumiem saistībā ar datorizētām datubāzēm atzīto produktu izsekojamības nodrošināšanai, tai skaitā izmaksām šo programmatūru izstrādei un to licencēm;

37.1.7. ražotāju organizāciju biedru un darbinieku apmācībai par šo noteikumu 37.1.6. apakšpunktā minēto programmatūru un datubāzu lietošanu;

37.1.8. atļaujas saņemšanai Latvijā reģistrēta augu aizsardzības līdzekļa lietojuma paplašinājumam;

37.2. atzīto produktu kvalitātes uzlabošanai:

37.2.1. atzīto produktu šķirošanas, pirmapstrādes, fasēšanas (arī uz lauka) un kraušanas iekārtu un aprīkojuma iegādei;